

Comisiwn y Cynulliad

Lleoliad:
**Swyddfa'r Llywydd, 4ydd llawr – Ty
Hywel**

Dyddiad:
Dydd Iau, 5 Rhagfyr 2013

Amser:
09:00 – 10:30

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â:

Carys Evans 02920 898598
Clerc y Pwyllgor

Agenda AC(4)2013(18)

1 Cyflwyniad y Cadeirydd

Cyflwyniad ac ymddiheuriadau

Datganiadau o fuddiant

**Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 11 Tachwedd ar gyfer cytuno arnynt **
Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 21 Tachwedd ar gyfer cytuno arnynt
(Tudalennau 1 - 6)

papur 1a

papur 1b

2 Adroddiad blynyddol ar y strategaeth rheoli carbon

papur 2

3 Adroddiad i'r Comisiwn ar gynnydd y Prosiect i Ddarparu Gwasanaethau TGCh yn y dyfodol

papur 3

4 Adroddiad ar y Prif Bwyntiau (am y cyfnod rhwng mis Mai a mis Tachwedd) (Tudalennau 7 - 42)

paper 4

5 Unrhyw Fusnes Arall

Comisiwn y Cynulliad

Lleoliad: **Swyddfa'r Llywydd, 4ydd Llawr, Tŷ Hywel**

Dyddiad: **Dydd Iau, 21 Tachwedd 2013**

Amser: **10:30 – 12:00**

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Cofnodion: AC(4)2013(17)

Yn bresennol:

Rosemary Butler (Cadeirydd)
Angela Burns
Sandy Mewies
Rhodri Glyn Thomas

Swyddogion yn
bresennol:

**Claire Clancy, Y Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad
(Swyddog)**

**Adrian Crompton, Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad
(Swyddog)**

**Dave Tosh, Cyfarwyddwr Technoleg Gwybodaeth a
Chyfathrebu (Swyddog)**

**Craig Stephenson, Prif Gyngorydd y Llywydd
(Swyddog)**

Carys Evans, Prif Ysgrifennydd y Comisiwn (Swyddog)

Erill yn bresennol:

David Melding, Y Dirprwy Lywydd
Mair Barnes, Cynghorwr Annibynnol

1 Cyflwyniad

1(i) Cyflwyniad ac ymddiheuriadau

Cafwyd ymddiheuriadau gan Peter Black AC.

1(ii) Datganiadau o fuddiant

Nid oedd buddiannau i'w datgan.

1(iii) Cofnodion y Cyfarfod Blaenorol

2 Cyfieithu peirianyddol: gwella ein capasiti cyfieithu

Roedd y Cynllun Ieithoedd Swyddogol, y cytunodd y Cynulliad arno ym mis Gorffennaf 2013, yn cynnwys ymrwymiad y byddai Comisiwn y Cynulliad yn gwneud y defnydd gorau o dechnoleg i gyfieithu dogfennau er mwyn ei gwneud yn bosibl i fwy o ddogfennau, gan gynnwys Cofnod y Trafodion, gael eu darparu yn y ddwy iaith ar yr un pryd.

Yn dilyn cytundeb yng nghyfarfod y Comisiwn ym mis Mehefin, bu'r Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi'n gwerthuso datrysiadau Google a Microsoft Translator at y dibenion canlynol, er mwyn:

- galluogi'r Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi i gynyddu lefelau allbwn a darparu ystod ehangach o wasanaethau drwy gyfieithu mwy o destun mor gyflym ac mor gost effeithiol ag y bo modd;
- darparu cyfieithu peirianyddol nid yn unig i'r Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi ond hefyd i aelodau eraill o staff y Cynulliad, Aelodau'r Cynulliad a'u staff hwy drwy ddarparu system hunan-wasanaeth ar gyfer cyfieithiadau 'bras' i hwyluso cyfathrebu ac arferion gwaith yn yr iaith a ddewisir;
- rhannu'r gwasanaethau a'n profiadau â sefydliadau eraill yng Nghymru.

Mae gwaith wedi cael ei wneud i asesu ansawdd yr allbwn a ddarperir gan y ddwy system.

Bydd swyddogion yn parhau i weithio gyda Microsoft i ddatblygu'r offeryn cyfieithu gyda'r bwriad o'i sefydlu fel system newydd a fydd ar gael yn gyhoeddus ar adeg briodol yn 2014. Bydd Google yn parhau i gael ei dreialu o fewn y Gwasanaeth Cyfieithu a Chofnodi fel y gellir profi effeithlonrwydd y system hon yn llawn.

Roedd y Comisiynwyr yn falch o'r cynnydd sy'n cael ei wneud mewn perthynas ag asesu gallu'r ddau offeryn cyfieithu peirianyddol. Rhoddwyd pwyslais ar y ffaith y byddai manteision y mathau hyn o gyfleusterau nid yn unig yn cyfranu'n sylweddol at allu pobl yn y Cynulliad i weithio yn eu dewis iaith, ond mae ganddynt y potensial i fod o gymorth mawr i sefydliadau a busnesau eraill yng Nghymru a thu hwnt. Dylai swyddogion ymgysylltu â phartïon sydd â diddordeb ac arbenigwyr ym maes cyfieithu i drafod y manteision a'r cyfleoedd a gynigir gan offerynnau o'r fath.

Teimlwyd y byddai angen canllawiau a hyfforddiant i'w gwneud yn haws i bobl ddefnyddio'r offerynnau hynny yn y Cynulliad ac i sicrhau eu bod yn ymwybodol o rai o'r risgiau o ran cywirdeb allbwn y system hon. Ni fyddai unrhyw allbwn cyfieithu peirianyddol heb ei ôl-olygu yn briodol i'w ddefnyddio ar gyfer dogfennau i'w cyhoeddi y tu allan i'r Comisiwn a byddai'n hanfodol bod y safonau uchel sy'n ofynnol ar gyfer dogfennau a gyhoeddir yn cael eu cynnal.

Diolchwyd i'r swyddogion am wneud cynnydd sylweddol ar y prosiect hwn dros gyfnod cymharol fyr o amser.

3 Unrhyw Fusnes Arall

**Yr Ysgrifenyddiaeth
Tachwedd 2013**

Comisiwn y Cynulliad Assembly Commission

CCCC 2013

Cofnodion cyfarfod 11 Tachwedd 2013

Dyddiad: Dydd Llun 11 Tachwedd 2013

Amser: 12.00-13.30

Lleoliad: Swyddfa'r Llywydd, Tŷ Hywel

Cofnodion drafft cyfarfod 11 Tachwedd 2013

Yn bresennol:

Rosemary Butler AC, y Llywydd

Sandy Mewies AC

Peter Black AC

Angela Burns AC

Rhodri Glyn Thomas AC

Swyddogion yn bresennol:

Claire Clancy, Prif Weithredwr a Chlerc

Adrian Crompton, Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad

Craig Stephenson, Prif Ysgrifennydd Preifat

Carys Evans, Prif Ysgrifennydd y Comisiwn

Eraill:

David Melding AC, y Dirprwy Lywydd

Daniel Greenberg

AC(4)2013(16)
Cofnodion cyfarfod 11 Tachwedd 2013

1. Cyflwyniad y Cadeirydd

Cyflwyniadau ac ymddiheuriadau

Croesawodd y Llywydd Daniel Greenberg i'r cyfarfod a diolchodd iddo am gytuno i gymryd rhan.

Datgan buddiannau

Nid oedd buddiannau i'w datgan.

Cofnodion cyfarfod 17 Hydref 2013

Cytunwyd ar y cofnodion.

2. Pwyllgorau Seneddol o Safon Fyd-eang

Trafododd y Comisiynwyr yr arolwg o'r cymorth a ddarperir i Bwyllgorau'r Cynulliad, a lansiwyd ganddynt ym mis Rhagfyr 2012. Rhoddwyd y wybodaeth ddiweddaraf am hyn cyn toriad yr haf. Yn dilyn hynny, roedd y Comisiynwyr wedi gofyn i waith pellach gael ei wneud i ddatblygu'r weledigaeth ar gyfer y maes craidd hwn yng ngweithgaredd y Cynulliad ac am opsiynau ar gyfer gwella perfformiad drwy'r adnoddau a ddarparwyd gan y Comisiwn.

Nododd y Comisiynwyr eu gweledigaeth ar gyfer pwyllgorau seneddol o safon fyd-eang, gan gytuno:

- y dylent wella yn amlwg ansawdd canlyniadau polisi, deddfwriaeth, gwasanaethau cyhoeddus a gwariant y Llywodraeth i'r gymdeithas gyfan yng Nghymru;
- y dylent gael eu parchu a bod yn ddylanwadol a hygyrch, gan weithredu gyda gonestrwydd ac annibyniaeth;
- y dylai eu gwaith fod yn strategol a thrwyadl.

Roedd y Comisiynwyr yn cydnabod bod maint y Cynulliad yn golygu bod gan bob Pwyllgor lwyth gwaith sylweddol. Ar gyfer rhai Pwyllgorau, roedd y cynnydd yn nifer y darnau o ddeddfwriaeth a gyflwynwyd yn effeithio ar faint o amser sydd ar gael i graffu ar bolisi. Cytunwyd bod y Pwyllgorau'n gweithio'n fwyaf effeithiol pan fyddant yn ymdrin â'u gwaith mewn modd strategol. Roedd hyn yn eu helpu i gynyddu eu heffaith a'u cyrhaeddiad.

Mae'r cymorth sydd ar gael i aelodau pwyllgorau, fel papurau briffio dwyieithog, gwaith ymchwil a chyingor cyfreithiol, o safon uchel iawn. Mae'n hanfodol darparu'r rhain mewn ffyrdd sy'n gweddu orau i anghenion yr Aelodau fel y gallant wneud eu gwaith pwyllgor yn

AC(4)2013(16)
Cofnodion cyfarfod 11 Tachwedd 2013

effeithiol. Dylid parhau i ymchwilio i ffyrdd newydd o weithio i sicrhau bod yr adnoddau hyn yn cael eu targedu'n dda ac yn cael yr effaith fwyaf bosibl.

Dylai'r Cadeiryddion rannu'r dulliau rhagorol o weithio sy'n gwella perfformiad ac yn cynyddu capasiti yn rheolaidd fel y gellir mabwysiadu arferion arloesol ar draws y Pwyllgorau. Byddai rhannu gwybodaeth yn y modd hwn yn gwella'r perfformiad ar draws y Cynulliad, gan gadw'r hyblygrwydd sy'n galluogi Pwyllgorau i bennu eu strategaethau eu hunain ac i ymdrin â'u llwyth gwaith.

Roedd yr enghreifftiau o'r meysydd rhagorol a amlygwyd gan y Comisiynwyr yn cynnwys ymgysylltu â'r gymdeithas sifil, y gwaith datblygu proffesiynol parhaus a wnaed gan Gadeiryddion unigol a Phwyllgorau, a'r defnydd o gynghorwyr allanol. Wrth gynghori'r Comisiwn, canmolodd Daniel Greenberg y gwaith a wnaed eisoes gan Bwyllgorau'r Cynulliad a chytunodd bod agweddau ar y gwaith a wneir yma yn cael eu hedmygu gan seneddau eraill, yn enwedig y dull o gynnig datblygiad proffesiynol parhaus a'r defnydd o arbenigedd.

Cytunwyd y byddai'r weledigaeth a'r materion craidd yn cael eu nodi mewn adroddiad gan y Comisiwn. Byddai'r Comisiynwyr yn paratoi drafft o'r adroddiad hwn i'w drafod, ac yna byddai trafodaethau yn cael eu cynnal gyda Chadeiryddion y Pwyllgorau ac eraill.

Yr Ysgrifenyddiaeth
Tachwedd 2013

Comisiwn y Cynulliad Assembly Commission

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru
National
Assembly for
Wales

AC(4)2013(18) Papur 4

Dyddiad: Dydd Iau 5 Rhagfyr 2013

Amser: 9.00 – 10.30

Lleoliad: Swyddfa'r Llywydd

Enw'r awdur: Claire Clancy

Adroddiad uchafbwyntiau i'r Comisiwn

1.0 Cyflwyniad

1.1 Mae'r adroddiad uchafbwyntiau yn crynhoi'r gwaith sydd wedi'i wneud yn ddiweddar, neu sy'n mynd rhagddo, i wneud cynnydd tuag at nodau strategol y Comisiwn. Nod yr adroddiad yw rhoi gwybodaeth ddefnyddiol i'r Comisiynwyr, er mwyn iddynt allu cyflawni eu swyddogaethau o ran goruchwyllo a dwyn y rheolwyr i gyfrif. Mae'r adroddiad hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am weithgareddau a phrosiectau allweddol ers mis Mai 2013.

A. Nod strategol – darparu cefnogaeth seneddol o'r radd flaenaf

2.0 Ailstrwythuro Cyfarwyddiaeth Busnes y Cynulliad

2.1 Mae'r broses o ailstrwythuro Cyfarwyddiaeth Busnes y Cynulliad wedi cael ei chwblhau. Mae'r timau clericio wedi cael eu had-drefnu er mwyn sicrhau bod gan bob Pwyllgor y gallu a'r arbenigedd i wneud gwaith polisi a deddfwriaethol. Dywedwyd wrth y cadeiryddion am y newidiadau dros yr haf ac roedd y timau newydd yn eu lle cyn dechrau tymor yr hydref. Mae pob tîm yn cael ei arwain gan uwch-glerc, sy'n gyfrifol am reoli cefnogaeth y pwyllgor hwnnw, gan dynnu ar adnoddau ychwanegol lle bo angen. Bydd y dull newydd yn darparu cymorth sy'n fwy integredig, ond o ansawdd yr un mor uchel.

Trawsnewid Strategol

- 2.2 Rhan bwysig o'r broses ailstrwythuro oedd creu tîm newydd sy'n canolbwyntio ar drawsnewid strategol ein gwasanaethau yn y tymor hwy. Mae'r tîm yn gyfrifol am lywio'r gwaith o gyflawni blaenoriaethau allweddol y Comisiwn sy'n ymwneud â'r gyfarwyddiaeth fusnes, fel ymgysylltu â phobl ifanc a chyfieithu peiriant. Mae hefyd yn arwain gwaith sy'n ymwneud ag esblygiad y Cynulliad yn y dyfodol, gan sicrhau ein bod yn barod i ymateb i ddatblygiadau cyfansoddiadol a newidiadau allanol eraill. Yn ogystal, mae'r tîm yn darparu cymorth ysgrifenyddol i'r Bwrdd Taliadau.

Cefnogi'r Pwyllgorau

- 2.3 Ym mis Tachwedd, cymeradwyodd y Comisiwn ei weledigaeth ar gyfer pwyllgorau o'r radd flaenaf. Rydym yn y broses o lunio adroddiad ar adolygiad y Comisiwn o'r gefnogaeth a roddir i'r pwyllgorau. Bydd yr adroddiad hwn yn sail i'r broses o gyhoeddi a gweithredu'r weledigaeth a gwaith cysylltiedig.
- 2.4 Mae'r pwyllgorau yn parhau i wthio ffiniau yn eu gwaith, yn enwedig o ran denu ystod ehangach o arbenigedd i lywio eu gwaith. Mae hyn yn amlwg yn y defnydd cynyddol o gynghorwyr arbenigol, grwpiau cyfeirio, digwyddiadau pwyllgor a rhaglenni cynhwysfawr o waith allgymorth.
- 2.5 Mae swyddogion y pwyllgorau wedi bod yn gweithio gyda'r dadansoddwyr busnes mewnol i fapio prosesau'r pwyllgorau er mwyn canfod ffyrdd symlach o ddarparu gwell gwasanaethau i Aelodau, ac i'w gweithredu.
- 2.6 Mae hefyd wedi bod yn dymor prysur o ran deddfwriaeth. Mae'r Cynulliad wedi trafod tri Bil Aelod; mae dau ohonynt wedi cael eu pasio (er bod un wedi troi yn Fil y Llywodraeth yn y pen draw), a bydd y trydydd yn cyrraedd carreg filltir bwysig ar ben arall y broses, sef cael caniatâd i fwrw ymlaen â chyflwyno'r Bil. Mae'r Cynulliad yn defnyddio'r llwybr cyflym ar gyfer y Bil Rheoli Ceffylau; yn dilyn pryderon am y modd yr ymdriniwyd â'r penderfyniad i beidio â chaniatâu amser ar gyfer craffu ar y Bil hwn yng Nghyfnod 1,

AC(4)2013(18) Papur 4

Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

cymeradwyodd y Pwyllgor Busnes broses newydd ar gyfer ymgynghori â'r Pwyllgor cyfrifol cyn cytuno yn ffurfiol ar amserlen ar gyfer y Bil.

2.7 Wrth i'r Bil Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant fynd rhagddo, mae swyddogion yn edrych ar ffyrdd o sicrhau bod ein gwasanaethau'n ymateb yn effeithiol i'r gofynion a osodir arnom, wrth i'n pwerau, sy'n dal i aeddfedu, gael eu profi i'r eithaf gan y darn mwyaf, a mwyaf cymhleth, o ddeddfwriaeth rydym wedi'i ystyried hyd yn hyn. Mae'r materion sy'n codi yn cynnwys yr angen i gefnogi Llywodraeth Cymru i ddefnyddio ein meddalwedd deddfwriaeth, a gafodd ei gaffael ar y cyd, mewn ffordd fwy effeithlon ac effeithiol, a'r cwestiwn ynghylch a yw ein Rheolau Sefydlog presennol yn caniatáu digon o amser i wirio Biliau rhwng Cyfnodau.

3.0 Cyfeirio'r Bil Sector Amaethyddol (Cymru) i'r Goruchaf Lys.

3.1 Mae'r tîm Gwasanaethau Cyfreithiol wedi bod yn cydweithio'n agos â chyfreithwyr Llywodraeth Cymru ynghylch sylwadau cyfreithiol y Cwnsler Cyffredinol i'r Goruchaf Lys am y Bil Sector Amaethyddol (Cymru).

3.2 Cafodd y Bil ei basio ar 17 Gorffennaf 2013. Ar 13 Awst 2013, cyfeiriodd Twrnai Cyffredinol Cymru a Lloegr y Bil i'r Goruchaf Lys i gael dyfarniad ynghylch a yw ei ddarpariaethau o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad ai peidio. Mae'r Bil yn cynnig sefydlu cyfundrefn sy'n gosod telerau ac amodau cyflogaeth ar gyfer gweithwyr amaethyddol, gan gynnwys isafswm cyflog a hawliau o ran salwch a gwyliau. Mae'r Twrnai Cyffredinol yn dadlau bod materion o'r fath y tu allan i gymhwysedd y Cynulliad.

3.3 Bydd y mater yn cael ei ystyried gan y Llys dros ddau ddiwrnod ar 17 a 18 Chwefror 2014. Y Cwnsler Cyffredinol fydd y prif ymatebydd a bydd yn amlinellu pam fod y Bil, yn ei farn ef, o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad. Fel un o swyddogion y gyfraith yn y Deyrnas Unedig, mae Twrnai Cyffredinol Gogledd Iwerddon hefyd wedi dweud wrth y Llys ei fod am ymuno fel ymatebydd. Nid oes gan Gomisiwn y Cynulliad hawl awtomatig i gymryd rhan, ond gall wneud cais i wneud hynny os yw'n teimlo bod ganddo unrhyw ddadleuon

AC(4)2013(18) Papur 4 Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

cyfreithiol ychwanegol, nad ydynt yn cael eu gwneud gan y Cwnsler Cyffredinol, a allai gynorthwyo'r Llys.

- 3.4 Ar hyn o bryd, ond yn amodol ar adolygiad o sylwadau cyfreithiol terfynol y partion sydd dan sylw, nid yw ein tîm gwasanaethau cyfreithiol yn rhagweld y bydd angen argymell y dylai Comisiwn y Cynulliad ymyrryd yn yr achos.

4.0 Y Bwrdd Taliadau

- 4.1 Cafodd Sandy Blair ei benodi yn gadeirydd dros dro ym mis Hydref, yn dilyn ymddiswyddiad Syr George Reid oherwydd salwch. Mae'r Pwyllgor yn parhau â'r gwaith a gynlluniwyd.
- 4.2 Mae gohebiaeth ddiweddar gyda Syr George yn dangos ei fod yn gwella'n dda. Enillodd wobr cyflawniad oes yng ngwobrau gwleidydd y flwyddyn yr Alban ar 14 Tachwedd 2013.

5.0 Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu

Prosiect Trosglwyddo ar gyfer Gwasanaethau yn y Dyfodol

- 5.1 Mae'r prosiect wedi cyrraedd y cam terfynol, sef cwblhau'r broses o wahanu oddi wrth Atos a Llywodraeth Cymru. Bydd adroddiad llawn yn cael ei gyflwyno i'r Comisiwn yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr.

Y Strategaeth TGCh

- 5.2 Mae cynnydd da wedi cael ei wneud ar y Strategaeth TGCh, gan gynnwys gosod rhwydweithiau di-wifr preifat y Cynulliad, y rhwydwaith di-wifr cyhoeddus yn y Senedd a darparu iPads a ffonau i'r Aelodau. Dyma'r camau cyntaf tuag at ffordd fwy symudol a hyblyg o weithio. Fodd bynnag, yr hyn sy'n bwysig o ran newid sylweddol pellach yw'r ffaith y bydd y Cynulliad yn cymryd rheolaeth dros ei seilwaith TGCh, a fydd yn arwain at rai newidiadau sylweddol.
- 5.3 Un penderfyniad pwysig, a gymerwyd yn ddiweddar gan y Bwrdd Buddsoddi, oedd cymeradwyo cyflwyno Microsoft Sharepoint i'r Cynulliad fel llwyfan cyffredin ar gyfer rheoli gwybodaeth. Y newid

AC(4)2013(18) Papur 4 Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

cyntaf i ddod yn sgîl Sharepoint fydd newid system rheoli cynnwys y wefan, erbyn mis Medi 2014. Bydd Sharepoint yn darparu'r amgylchedd datblygu i awtomeiddio llawer o brosesau busnes, i integreiddio gwasanaethau, i wella'r gallu i chwilio ac i'w gwneud yn llawer haws i ddarparu gwybodaeth a dogfennau pan fydd angen. Bydd hefyd yn cymryd lle systemau presennol fel ABMS a Medialon.

Llwyddiannau eraill

5.4 Mae'n werth nodi'r datblygiadau a ganlyn, a gyflwynwyd ers mis Mai:

- Uwchraddio cyfleusterau fideo–gynadledda yn yr ystafelloedd pwyllgor a'r ystafell fideo–gynadledda.
- Treialu'r defnydd o gyfieithydd Iaith Arwyddion Prydain ar gyfer Cwestiynau i'r Prif Weinidog.
- Gwaith pellach i gefnogi cyfieithu peirianyddol
- Datblygiadau o ran cyflwyno papurau preifat ar iPads.
- Uwchraddio'r microffonau 'ffin' yn y Siambr, sydd wedi gwella'r sain byw a'r sain a gaiff ei ddarlledu, yn enwedig o seddi'r Gweinidogion.
- Gosod system sain newydd yn yr oriel gyhoeddus.
- 'Gwiriadau iechyd TGCh' yn swyddfeydd yr Aelodau yn yr etholaethau.
- Gwaith uwchraddio pellach i'r system Gwaith Achos.

6.0 Arolwg bodlonrwydd Aelodau'r Cynulliad a'u staff cymorth.

6.1 Cynhaliwyd yr arolwg diweddaraf i Aelodau a'u staff cymorth ym mis Mehefin 2013. Cyfartaledd y sgôr boddhad gan Aelodau'r Cynulliad oedd 76% (yr un sgôr â 2012). Er bod y sgôr gyffredinol ar gyfer rhai meysydd a chwestiynau wedi cynyddu ers arolwg 2012, mae gwaith pellach yn mynd rhagddo i wneud gwelliannau yn y meysydd canlynol:

- materion TGCh yn gyffredinol;
- pa mor amserol yw papurau'r pwyllgorau a faint o bapurau sy'n cael eu paratoi;
- cynhyrchu trawsgrifiadau pwyllgorau a Chofnod y Trafodion yn gyflymach;
- trefniadau swyddfa yn Nhŷ Hywel;

AC(4)2013(18) Papur 4 Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

- cymorth i Aelodau sy'n symud swyddfeydd;
- sylw yn y cyfryngau;
- hyfforddiant (gan gynnwys cyfleoedd i ddysgu Cymraeg) ar gyfer Aelodau'r Cynulliad a staff cymorth Aelodau'r Cynulliad.

Bydd yr arolwg nesaf yn cael ei gynnal ym mis Mehefin 2014. Mae'r arolwg yn cael ei adolygu ar hyn o bryd, i sicrhau bod ganddo fwy o ffocws, i sicrhau ei fod yn gofyn cwestiynau priodol i staff cymorth, ac i sicrhau nad yw'n ailadroddus.

7.0 Datblygiad Proffesiynol Parhaus ar gyfer Aelodau'r Cynulliad a'u staff cymorth

- 7.1 Ers mis Ebrill eleni, mae 373 o gyfranogwyr wedi bod i'r sesiynau hyfforddi Datblygiad Proffesiynol Parhaus a ddarperir gan y Tîm Datblygu Proffesiynol. Roedd 87 ohonynt yn Aelodau Cynulliad. Rhestrir detholiad o sesiynau hyfforddiant yn Atodiad A.

8.0 Blog newydd y Gwasanaeth Ymchwil

- 8.1 Yn dilyn lansiad blog ymchwil llwyddiannus gan ein cydweithwyr yn Senedd Awstralia, lansiodd y Gwasanaeth Ymchwil ei flog, 'Pigion', ym mis Hydref 2013. Mae'r blog yn ailddefnyddio'r cyfoeth o wybodaeth sy'n cael i gasglu fel rhan o waith y gwasanaeth ar gyfer Aelodau a'u staff i gyflwyno casgliad amrywiol o erthyglau ymchwil byr a hygyrch ar faterion cyfoes; o grynodedau polisi a diffiniadau cyfreithiol i gwestiynau cyffredin a dadansoddiadau ystadegol. Caiff yr erthyglau eu trefnu yn ôl pwnc, felly gellir dod o hyd i wybodaeth berthnasol yn gyflym. Mae papurau ymchwil, hysbysiadau hwylus a nodiadau ymchwil hefyd yn cael eu cyhoeddi ar y safle:

<http://assemblyinsight.wordpress.com> neu

<http://pigion.wordpress.com>

- 8.2 Gall aelodau gofrestru i gael y cyfraniadau diweddaraf drwy e-bost, gan ddefnyddio'r botwm ar ochr dde'r dudalen. Bydd y blog yn cael ei gysylltu â'r cyfrif Twitter (@YmchwilCCC) er mwyn sicrhau na fydd yr Aelodau'n colli cyfraniad.

B. Nod strategol – Ymgysylltu â phobl Cymru a hyrwyddo Cymru

9.0 Menywod mewn Bywyd Cyhoeddus

- 9.1 Fel rhan o'i hymgyrch Menywod mewn Bywyd Cyhoeddus, lansiodd y Llywydd borthol ar y we ym mis Medi. Mae'r porthol hwn yn cynnwys manylion am benodiadau cyhoeddus yng Nghymru; cyfleoedd hyfforddi priodol ar gyfer menywod sy'n dymuno ymgymryd â phenodiad cyhoeddus, a straeon ysbrydoledig gan fodolau rôl benywaidd.
- 9.2 Ym mis Ionawr, bydd y Llywydd yn lansio cynllun mentora Cymru-gyfan sydd wedi'i anelu at fenywod. Bydd y cynllun yn darparu hyfforddiant dwys ym maes datblygiad personol a sgiliau, cymorth mentora un-i-un a chyfleoedd cysgodi rôl ar y lefelau uchaf. Y bwriad yw ysgogi ac annog cyfranogwyr ledled Cymru i wneud ceisiadau llwyddiannus am benodiadau cyhoeddus ar lefel leol, ranbarthol a chenedlaethol.
- 9.3 Bydd cyfres o ddarlithoedd llwyddiannus y Llywydd, sy'n proffilio menywod mewn meysydd sydd, yn draddodiadol, yn rhai gwrywaidd, hefyd yn parhau yn 2014.

10.0 Gweithgareddau allgymorth

- 10.1 Mae'r tîm Cyfathrebu wedi comisiynu arolwg gan Beaufort i fesur lefelau o ymgysylltiad â Chynulliad Cenedlaethol Cymru a'r hyn y mae pobl yn ei wybod amdano. Bydd y canlyniadau yn dod i law ym mis Rhagfyr a byddan nhw'n cael eu rhannu gyda'r Comisiwn ym mis Ionawr. Nodir cwestiynau'r arolwg yn Atodiad B.
- 10.2 Mae rhaglen o ffrydiau Twitter ar bynciau penodol yn cael ei chyflwyno, sy'n darparu gwybodaeth yn ôl diddordebau pobl, yn hytrach na'r modd y mae'r Cynulliad wedi'i drefnu yn fewnol. Yr amgylchedd ac iechyd yw'r ddau faes pwnc cyntaf. Mae ffrwd y Siambr hefyd wedi cael ei lansio, sy'n rhoi gwybodaeth i'r rheini sydd

AC(4)2013(18) Papur 4

Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

am wyllo Cyfarfodydd Llawn. Bydd mwy o ffrydiau Twitter yn dilyn unwaith y bydd y cynlluniau peilot cychwynnol wedi cael eu dadansoddi i weld sut maent yn gweithio, ac i sicrhau nad ydynt yn cymryd gormod o amser staff.

- 10.3 Mae timau'r pwyllgorau wedi bod yn chwilio am ffyrdd newydd o ymgysylltu â phobl Cymru yng ngwaith y Cynulliad. Mae'r pwyllgorau yn defnyddio Twitter yn gynyddol i gysylltu â'u rhanddeiliaid. Maent hefyd yn defnyddio dulliau arloesol ar gyfer cyswllt wyneb-yn-wyneb, yn ogystal â defnyddio cyfryngau eraill. Mae hyn wedi bod yn wir yn achos casglu tystiolaeth, yn ogystal ag adrodd yn ôl. Er enghraifft, cynhaliodd y Pwyllgor Menter a Busnes drafodaethau gyda grwpiau defnyddwyr rheilffyrdd yn y Pierhead i gychwyn yr ymchwiliad i Fasnachfaint Cymru a'r Gororau. Yn ogystal, lansiodd adroddiad y Pwyllgor ar entrepreneuriaeth gyda fideo o'r Aelodau yn ymateb i'r adroddiad, adroddiad cryno ar gyfer cyfranwyr i'r ymchwiliad, a sesiynau adborth gyda'r entrepreneuriaid ifanc a ymddangosodd yn y fideo o dystiolaeth.
- 10.4 O ran deddfwriaeth, mae dilynwyr y Cynulliad ar Twitter wedi cael y wybodaeth ddiweddaraf am hynt y Bil Rheoli Ceffylau, a chafodd rhanddeiliaid y cyfle i gymryd rhan mewn gweithdai cyn cyflwyno'r Bil Tai.

11.0 Sylw i fusnes y Cynulliad yn y cyfryngau

- 11.1 Mae'r cyfryngau wedi rhoi sylw mawr i nifer o faterion yn ystod y misoedd diweddar, gan gynnwys y Ddeddf Trawsblannu Dynol, a gafodd sylw eang ledled y DU a thu hwnt.
- 11.2 Cafodd lansiad adroddiad Entrepreneuriaeth y Pwyllgor Menter a Busnes sylw eang, gan gynnwys trydariat sydd wedi ennill statws 'Top Tweet' gan Twitter.
- 11.3 Rhoddwyd sylw da i fusnes y Cynulliad – ceir rhestr o lincs i dudalennau newyddion ar gyfer straeon mawr yn Atodiad C.
- 11.4 Rhoddwyd sylw yn y cyfryngau hefyd i agweddau eraill ar fusnes y Cynulliad, y Llywydd a gweithgarwch Comisiwn y Cynulliad.

12.0 Ymgysylltu â phobl ifanc

- 12.1 Mae bron i 3,000 o bobl ifanc wedi cyflwyno holiaduron i'r ymgynghoriad ar ymgysylltu â phobl ifanc, sydd bellach wedi cau. Roedd llawer o'r bobl ifanc wedi cael ymweliadau gan staff y Cynulliad i hwyluso trafodaethau ynghylch beth fyddai'n eu cymell i ymgysylltu â gwleidyddiaeth, a sut y gall y Cynulliad eu galluogi i wneud hynny. Cafwyd ymweliadau â grwpiau a fforymau ieuenctid yn ogystal ag ysgolion, ac fe dargedwyd y bobl ifanc hynny sy'n anodd eu cyrraedd. Roedd adborth o'r sesiynau yn gadarnhaol, ac roedd y bobl ifanc yn gwerthfawrogi'r deunydd darllen, a oedd yn addas iddynt, yn ogystal â'r cyfle i drafod y mater mewn lleoliad a oedd yn hamddenol ac yn gyfarwydd iddynt.
- 12.2 Bydd grwpiau ffocws ieuenctid ledled Cymru yn cyfarfod yn ystod yr wythnosau nesaf i drafod canlyniadau'r ymgynghoriad a rhinweddau nifer o ddulliau ymgysylltu posibl. Bydd y Llywydd yn cyflwyno'r canfyddiadau i'r Grŵp Llywio ym mis Ionawr 2014 fel y gall ddylanwadu ar y dewisiadau a gyflwynir i'r Comisiwn ym mis Chwefror.

13.0 Hybu Cymru Dramor

- 13.1 Mae Atodiad D yn rhestru'r prif ddigwyddiadau ac ymweliadau rhyngwladol, gan gynnwys ymweliadau diplomyddol.

Nod strategol – defnyddio adnoddau'n ddoeth

14.0 Rhaglen fuddsoddi

14.1 Mae'r Bwrdd Buddsoddi yn cyfarfod yn rheolaidd ac, ers mis Ebrill, mae wedi cymeradwyo'r cynigion canlynol, yn ogystal â pharhau i adolygu prosiectau sydd eisoes yn fyw:

- Menywod mewn Bywyd Cyhoeddus
- Prosiect y wefan / Sharepoint
- Prosiect diweddarau'r Senedd: Cam 3
- Cyfieithu peirianyddol
- Prosiect Teleffoni 1
- Gwella'r llyf gwaith darlledu
- Ymgysylltu â phobl ifanc

Ceir amlinelliad o bob cynnig yn Atodiad E.

15.0 Llywodraethu Gwybodaeth

15.1 Mae Pwyllgor Archwilio Comisiwn y Cynulliad wedi nodi'r cynnydd da o ran y gwaith i wella llywodraethu gwybodaeth yn y Cynulliad dros y chwe mis diwethaf. Lluniwyd cofrestri asedau gwybodaeth ar gyfer pob gwasanaeth. Maent yn cael eu hadolygu, ac yn destun asesiad risg, o leiaf ddwywaith y flwyddyn. Mae adolygiadau yn dangos cynnydd da o ran rheoli asedau gwybodaeth mewn llawer o feysydd, ac mae canllawiau mwy manwl ar gryfhau asesiadau risg gwybodaeth yn cael eu cyflwyno i Berchnogion Asedau Gwybodaeth y mis hwn.

15.2 Cytunodd y Bwrdd Rheoli ym mis Mehefin y dylid dechrau ar y gwaith o lunio amserlen gadw ar gyfer y Cynulliad, er mwyn annog pobl i ddileu asedau a chofnodion ar ôl iddynt basio eu cyfnodau cadw. Lluniwyd amserlenni drafft gan wasanaethau dros yr haf. Ar hyn o bryd, maent yn cael eu gwirio yn erbyn arfer gorau a gofynion statudol, cyn iddynt gael eu gweithredu.

15.3 Mae'r grŵp swyddogion gwybodaeth wedi cyfarfod ddwywaith ac maent yn cael eu datblygu i fod yn bwyntiau cyfeirio lleol ar faterion gwybodaeth o fewn gwasanaethau. Mae'r rheolwr llywodraethu

AC(4)2013(18) Papur 4

Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

gwybodaeth wedi parhau i fynd i gyfarfodydd tîm a gwasanaeth i godi ymwybyddiaeth am reoli gwybodaeth, diogelu data ac adrodd am achosion o dorri rheolau diogelwch gwybodaeth. Mae blog rheoli gwybodaeth, ynghyd ag adran llywodraethu gwybodaeth newydd ar fewnwyd y staff, wedi cael ei ddatblygu a bydd yn mynd yn fyw y mis hwn.

- 15.4 Yn gynharach eleni, trefnwyd ymweliadau cynghori gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth ar gyfer tair swyddfa etholaethol. Dyma'r ymweliadau cyntaf o'r fath ar gyfer cynrychiolwyr etholedig yn y DU. Ym mis Medi, cawsom adroddiad terfynol gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, a oedd yn nodi meysydd cyffredin o arfer da, ynghyd ag argymhellion arfer da. Roedd y Swyddfa yn falch bod Aelodau'r Cynulliad yn mabwysiadu dull mor rhagweithiol ar gyfer delio â materion diogelu data a diogelwch gwybodaeth.

16.0 Adroddiad ar Berfformiad Corfforaethol – Dangosyddion perfformiad allweddol

Cyhoeddodd y Comisiwn ei Adroddiad Perfformiad Corfforaethol ar ei newydd wedd, ar ffurf dangosyddion perfformiad allweddol, ym mis Medi: http://www.cynulliadcymru.org/abthome/about_us-commission_assembly_administration/about_us-commission_publications/key_performance_indicator_reports.htm

- 16.1 Mae'r adroddiad yn gwella tryloywder ac atebolrwydd o ran y modd y mae'r Comisiwn wedi cyflawni mesurau perfformiad allweddol, sydd wedi'u halinio at ein nodau strategol. Bydd yr adroddiad nesaf yn ymdrin â'r cyfnod Ebrill – Rhagfyr 2013.

17.0 Prosiect adnoddau dynol a'r gyflogres – mynd yn fyw

- 17.1 Aeth y system adnoddau dynol a chyflogres integredig newydd yn fyw ar 1 Tachwedd ac roedd yn gyfrifol am dalu'r holl Aelodau, staff cymorth, staff y Comisiwn a phensiynwyr AC am y tro cyntaf ar 29 Tachwedd.
- 17.2 Bydd y system newydd, a gaiff ei darparu gan NorthgateArinso, yn cymryd lle'r ddwy system ar wahân a ddefnyddir ar hyn o bryd gan y

AC(4)2013(18) Papur 4 Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

tîm adnoddau dynol a'r gyflogres. Roedd angen aildendro am y cytundebau hyn. Mae'r system newydd yn cynnig llawer o fanteision i'r sefydliad, gan gynnwys lleihau dyblygu o ran trin data, gwella cywirdeb data a chynnig hyblygrwydd nad yw ar gael hyn o bryd gyda'n systemau presennol (er enghraifft, dyddiadau cau hwyrach ar gyfer y gyflogres i'r Aelodau). Bydd cost net y system dros y deng mlynedd nesaf yn llai na chost y model presennol o weithredu.

- 17.3 Bydd y newidiadau i Aelodau a Staff Cymorth yn fach iawn – bydd y gwahaniaeth mwyaf amlwg i'w weld yn y slip talu newydd.

18.0 Materion Staff

Buddsoddwyr mewn Pobl

- 18.1 Yn dilyn yr asesiad ym mis Mehefin, roeddem yn hynod falch i ennill Safon Aur Buddsoddwyr mewn Pobl am yr ail dro. Mae safon Buddsoddwyr mewn Pobl yn feincnod annibynnol ac allanol o'n harferion o ran ymdrin â phobl. Mae'n helpu i lywio ein ffyrdd o gynllunio datblygiad staff ac alinio amcanion personol pawb â chyflawni Amcanion Strategol y Comisiwn. Rydym yn hyrwyddo ein harfer gorau yn eang, fel wrth gysylltu â sefydliadau eraill ac wrth hybu'r Cynulliad fel lle gwych i weithio.

Secondiadau

- 18.2 Yn y flwyddyn hyd at Dachwedd 2013, rydym wedi cefnogi 45 o leoliadau mewnol a 42 o leoliadau i sefydliadau allanol. Mae'r lleoliadau hyn yn rhoi cyfleoedd gwych i staff gael profiad o sut mae sefydliadau eraill yn gweithio, yn ogystal â datblygu eu sgiliau a'u profiadau a rhannu arfer da.

Arolwg staff

- 18.3 Roedd 77% o'r staff wedi cwblhau'r arolwg staff diweddaraf, a gynhaliwyd ar ddiwedd tymor yr haf. Hwn oedd y gyfradd gwblhau mwyaf llwyddiannus hyd yn hyn – 52% oedd y ganran ar gyfer arolygon blaenorol. Nodwyd nifer o welliannau cadarnhaol, sydd wedi'u crynhoi yn y tabl isod. Mae'n arbennig o braf gweld bod y

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

sgoriau mewn llawer o feysydd yn llawer iawn uwch na sgoriau Arolwg Pobl diweddaraf y Gwasanaeth Sifil.

18.4 Yn ystod mis Tachwedd, cynhaliwyd cyfarfodydd ar gyfer yr holl staff yn Nhŷ Hywel a swyddfa Bae Colwyn i roi cyfle i staff drafod y canlyniadau gyda'r Bwrdd Rheoli. Mewn ymateb i'r themâu a ddaeth i'r amlwg o'r arolwg ac o gyfarfodydd staff, cytunodd y Bwrdd Rheoli i gryfhau ein dull o recriwtio a rheoli perfformiad, gan gynnwys sicrhau mwy o gysondeb. Roedd staff hefyd wedi gwneud ymrwymadau personol i wella sut rydym yn gweithio.

Prif ganlyniadau'r arolwg staff:

Datganiad	Y ganran sy'n cytuno (gan gynnwys y rhai sy'n cytuno'n bendant)		Holiadur Pobl diweddaraf y Gwasanaeth Sifil
	Gorffennaf 2012	Awst 2013	
Byddwn yn argymhell y Cynulliad fel lle gwych i weithio.	78%	81.4%	46%
Teimlaf fod y Cynulliad cyfan yn cael ei reoli'n dda.	57.5%	60.8%	43%
Mae cydbwysedd da rhwng fy mywyd gwaith a fy mywyd preifat.	72.3%	70.6%	68%
Caf y wybodaeth sydd ei hangen arnaf a chaf bethau o'm cwmpas i wneud y gwaith yn dda	64.9%	79.4%	68%
Mae fy nhîm yn mynd i'r afael yn effeithiol â pherfformiad gwael.	43.5%	47.8%	37%
Rhoddir gwerth ar fy marn – Gorffennaf 2012 Gofynnir fy marn ac rwy'n cymryd rhan mewn unrhyw newidiadau sy'n effeithio ar fy ngwaith – Awst 2013	56.9%	59.2%	36%
Mae'n ddiogel lleisio barn a herio'r modd y caiff pethau eu gwneud yn y Cynulliad.	34.6%	40.3%	40%

Adolygiad o'r Cynllun Prentisiaethau

18.5 Yn dilyn peilot llwyddiannus Cynllun Prentisiaethau'r Cynulliad, mae nifer y swyddi Prentis wedi cynyddu o bedwar i chwech ac rydym yn recriwtio ar hyn o bryd. Daeth tua 30 o bobl i'r Diwrnod Agored Prentisiaethau yn y Pierhead ym mis Hydref ac, yn dilyn hynny, daeth 69 o geisiadau i law. Bydd yr ymgeiswyr llwyddiannus yn ymuno â'r Cynulliad ym mis Ionawr 2014.

Recriwtio i swyddi proffil uchel

18.6 Dros yr haf, gwnaethom gefnogi'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus i recriwtio pum aelod anweithredol (un ohonynt yn Gadeirydd) o Swyddfa Archwilio Cymru. Mae'r rolau anweithredol newydd hyn yn ffurfio rhan o'r trefniadau llywodraethu a sefydlwyd ar gyfer Swyddfa Archwilio Cymru o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013. Roedd llawer o ddiddordeb yn y rôl a chafwyd 82 o geisiadau. Cafwyd cymorth gan Gary Martin o Brifysgol Ulster a Bwrdd Cynghori Swyddfa Archwilio Gogledd Iwerddon i weithredu fel aelod o'r panel annibynnol.

18.7 Mae'r broses o recriwtio Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus newydd i Gymru yn mynd rhagddo, yn dilyn penodi Ombwdsmon Dros Dro, Yr Athro Sylvia Margaret Griffiths, ar ôl ymddiswyddiad Peter Tyndall.

19.0 Cydraddoldeb a hygyrchedd

Action on Hearing Loss: Nod Siarter 'Yn Uwch na Geiriau'

19.1 Mae'r Cynulliad wedi cyflawni Nod Siarter 'Yn uwch na geiriau' yr elusen Action on Hearing Loss. Rhoddir y wobr hon i sefydliadau sy'n gweithio tuag at gynnig gwasanaethau gwych i bobl fyddar neu sydd â nam ar eu clyw. Fel rhan o'r broses hon, cynhaliwyd archwiliad o'n cyfleusterau, offer cyfathrebu (e.e. dolenni sain) ac arferion gwaith i weld pa mor addas a hygyrch ydynt i bobl fyddar a phobl sydd â nam ar eu clyw. Yn dilyn gohebiaeth ag Aelodau'r Cynulliad, rydym yn archwilio opsiynau pellach i wella hygyrchedd trafodion y Cynulliad.

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

Cefnogi staff o grwpiau Pobl Dduon a Lleiafrifoedd Ethnig a chynyddu cynrychiolaeth BME yn y gweithlu

19.2 Mae data a gyhoeddwyd yn ein hadroddiad cydraddoldeb blynyddol 2012–2013 yn dangos bod 70% o'n staff BME wedi'u cyflogi ar y raddfa gyflog isaf ac na chafodd unrhyw un o gefndir BME ei recriwtio rhwng mis Ebrill 2012 a mis Mawrth 2013. Mae cynllun gweithredu wedi cael ei gytuno i ganfod sut i gefnogi staff BME yn well a sut i gynyddu cynrychiolaeth BME yn y gweithlu.

Cyfnewidfa gydraddoldeb rhyngseneddol

19.3 Ym mis Medi, croesawodd y Tîm Cydraddoldeb eu cymheiriaid o seneddau'r DU i'r Cynulliad i adeiladu perthnasau a rhannu arfer gorau a phryderon.

Hyfforddiant hyder anabledd a chefnogi staff LGB

19.4 Mae'r Tîm Cydraddoldeb wedi cyflwyno hyfforddiant hyder anabledd i staff Cyswllt Cyntaf, i'w galluogi i groesawu ymwelwyr anabl yn effeithiol. Maent hefyd wedi darparu sesiynau i reolwyr diogelwch ar sut i gefnogi staff LGB. Byddwn yn parhau i gynnig y ddau fodiwl hyfforddi i staff.

20.0 Gwaith ar Ystâd y Cynulliad

Mynedfa Dan Do Tŷ Hywel

20.1 Yn dilyn cytundeb y Comisiwn, cwblhawyd gwaith yn ystod toriad yr haf i adeiladu mynedfa newydd dan do i Dŷ Hywel ac i ad-drefnu ein cyfleusterau derbynfa a diogelwch.

20.2 Mae'r gwaith wedi arwain at welliannau llwyddiannus, drwy:

- sicrhau mynediad cyfartal i bob ymwelydd â'r ystad;
- sicrhau nad oes angen i grwpiau, gan gynnwys ysgolion, giwio yn Stryd Pierhead.
- gwella'r croeso i ymwelwyr; a
- darparu trefniadau diogelwch sy'n fwy priodol.

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

20.3 Cafodd y gwaith ei gwblhau ar amser ac o fewn y gyllideb a gytunwyd. Rydym wedi cael adborth cadarnhaol gan ymwelwyr ynghylch y croeso a'r profiad i ymwelwyr.

20.4 Fel rhan o'r prosiect, darparwyd dwy ystafell gyfweld ar gyfer Aelodau, ger y dderbynfa, er mwyn iddynt allu cwrdd ag etholwyr ac ymwelwyr eraill. Mae'r cyfleuster hwn ar gyfer Aelodau hefyd wedi cael adborth cadarnhaol.

Adnewyddu swyddfeydd Tŷ Hywel i wneud y mwyaf o'r lle sydd ar gael ar ein hystâd.

20.5 Dros yr haf, gwnaed gwaith adnewyddu yn hen ystafell serfiwr y GIG ar lawr 2A, ac ym mloc 4A, i alluogi cyd-leoli timau a gwasanaethau'r Comisiwn ac i sicrhau eu bod yn hygyrch i Aelodau a'u staff.

Bolardiau Diogelwch Newydd – Tŷ Hywel

20.6 Yn dilyn adolygiad diogelwch ac i wella diogelwch yr adeilad a'i holl ddefnyddwyr, mae bolardiau diogelwch wedi cael eu gosod ar ymyl y palmant o flaen mynedfa Tŷ Hywel ac ar hyd Cei Britannia i fynedfa'r maes parcio. Mae hyn yn sicrhau bod y rhan honno o'r ystâd sy'n wynebu ffordd gyhoeddus yn cael ei gwarchod.

Achrediad amgylcheddol – y Ddraig Werdd, Lefel 5

20.7 Yn dilyn asesiad annibynnol trwyadl o system reolaeth amgylcheddol y Cynulliad, rydym wedi llwyddo i gadw achrediad lefel 5 y Ddraig Werdd. Drwy gadw'r safon, mae hyn yn dangos bod y Cynulliad yn deall, yn rheoli ac yn lleihau ei effeithiau amgylcheddol yn effeithiol.

C. Y Wybodaeth Ddiweddaraf am Faterion Ariannol

21.0 Adroddiad blynyddol a chyfrifon 2012–2013

21.1 Daeth proses adrodd Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfrifon 2012–13 i ben gyda'r llythyr rheoli, a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Tachwedd. Ni amlygwyd unrhyw bryderon mawr gan Swyddfa Archwilio Cymru, a ddywedodd y byddai unrhyw welliannau a wneir ar gyfer y flwyddyn nesaf yn fater o fireinio proses sydd eisoes yn effeithiol iawn. Nododd y Pwyllgor yr adroddiad cadarnhaol iawn, yn ogystal â'r gwelliannau parhaus a welir ym mhob llythyr rheoli.

22.0 Blwyddyn ariannol 2013–14

22.1 Y gyllideb a gymeradwywyd ar gyfer 2013–14 yw £49.5 miliwn. Mae hyn yn cynnwys £13.7 miliwn ar gyfer penderfyniad y Bwrdd Taliadau a £35.8 miliwn ar gyfer gwasanaethau'r Cynulliad. Mae gennym ddau ddangosydd perfformiad ariannol allweddol, sef cyflwyno alldro diwedd blwyddyn o 1% neu lai ac i gyflawni £500,000 o arbedion Gwerth am Arian. Mae'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd mis Hydref yn dangos ein bod ar y trywydd iawn i gyflawni'r ddau nod hyn.

23.0 Cyllideb 2014–15

23.1 Yn y Cyfarfod Llawn ar 20 Tachwedd, cymeradwywyd y gyllideb derfynol ar gyfer 2014–15. Cyllideb y flwyddyn nesaf fydd £50.6 miliwn. Dyma'r gyllideb olaf yn y strategaeth fuddsoddi tair blynedd y cytunwyd arni yn 2012–13. Mae gwaith ar gyllideb 2015–16 wedi dechrau a bydd y papur strategaeth yn cael ei gyflwyno i'r Comisiynwyr yn gynnar y flwyddyn nesaf.

24.0 Uchafbwyntiau o ran Gwerth am Arian

24.1 Ers yr adroddiad diwethaf, mae'r tîm Cyllid wedi bod yn cymryd camau i ymgorffori a hyrwyddo'r rhaglen Gwerth am Arian drwy newidiadau i'r safle ar y fewnrwyd a thrwy ymwneud yn fwy â'r Bwrdd Rheoli a rheolwyr cyllidebau eraill. Mae'r ymgyrch i sicrhau ein bod yn

AC(4)2013(18) Papur 4 Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

cyflawni gwerth am arian ar gyfer pob punt a wariwn yn mynd rhagddo, ac mae'n cael ei hyrwyddo ar draws y Comisiwn.

- 24.2 Rhwng mis Ebrill a mis Hydref, mae gwasanaethau'r Cynulliad wedi gwneud arbedion Gwerth am Arian o £0.319 miliwn yn erbyn targed o £0.500 miliwn drwy reoli swyddi gwag.

Gwerth am Arian drwy gaffael

- 24.3 Erbyn hyn, mae tendrau yn cael eu cyhoeddi a'u derbyn yn electronig, gan wella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ystod y cyfnodau caffael.
- 24.4 Yn ystod dau chwarter cyntaf y flwyddyn hon, mae pum contract wedi cael eu dyfarnu: Dyfeisiau symudol; Di-wifr cyhoeddus; Hyfforddiant Gwaith Achos; Gwasanaethau Archwilio Mewnol; a Hyfforddiant Cyfryngau i'r Aelodau. Mae'r trafodaethau contract ar gyfer yswiriant, dyfeisiau symudol a gwasanaethau archwilio mewnol wedi arwain at arbedion amcangyfrifedig o £94 miliwn dros y cyfnod 2013-14 i 2016-17.
- 24.5 O blith y pum contract a ddyfarnwyd, dim ond un sydd wedi mynd i gwmni cenedlaethol / rhyngwladol mawr, sef y contract dyfeisiau symudol. Mae pob un o'r contractau eraill wedi cael eu dyfarnu i fusnesau bach a chanolig, o Gymru yn bennaf, sy'n tystio bod ein dull o roi cyfleoedd i fusnesau bach a chanolig lleol i ennill ein busnes yn dwyn ffrwyth.
- 24.6 Ym mis Mai, roedd y Cynulliad yn gartref i'r Fforwm Caffael Seneddol. Cyfarfod blynyddol Penaethiaid Caffael seneddau'r DU yw hwn, lle rhennir arfer da. Mynychwyd y digwyddiad gan gynrychiolwyr o Ogledd Iwerddon, Senedd yr Alban, Tŷ'r Cyffredin, Tŷ'r Arglwyddi ac Ynys Manaw a chafwyd adborth cadarnhaol gan y cynrychiolwyr yn dilyn y digwyddiad.

D. Rhyddid Gwybodaeth

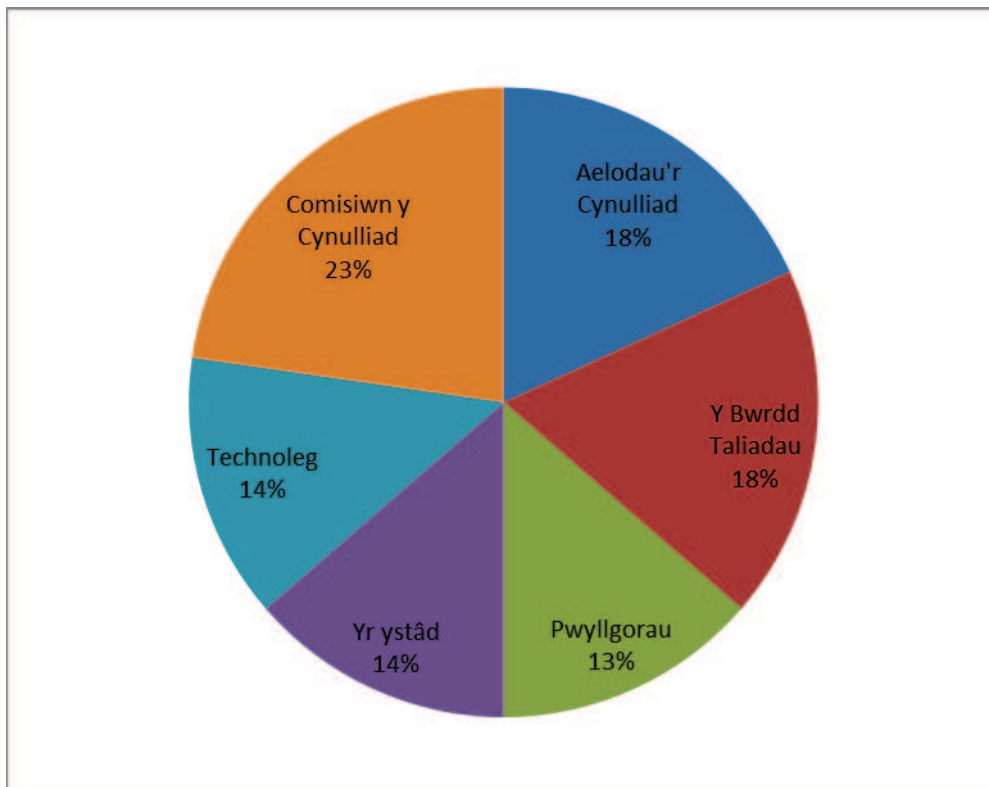
- 25.0 Mae rhestr o wybodaeth a ddatgelwyd o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ers yr adroddiad diwethaf i'w weld yn Atodiad F. Mae hyn

AC(4)2013(18) Papur 4 Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

yn berthnasol i'r cyfnod rhwng Ebrill a Medi 2013 ac mae wedi cael ei gategoreiddio i ddangos pwnc y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth yn ystod y cyfnod hwnnw. Mae'r rhestr hefyd yn cynnwys manylion am y wybodaeth gafodd ei ddal yn ôl o ganlyniad i eithriadau Rhyddid Gwybodaeth.

- 25.1 Mae'r siart isod yn dangos y 20 cais yn ôl categori. Mae dau o'r ceisiadau yn ymwneud ag Aelodau'r Cynulliad a staff y Comisiwn, felly maent wedi'u cynnwys yn y ddau gategori.
- 25.2 O blith y 20 o geisiadau a dderbyniwyd, ni chafodd gwybodaeth ei heithrio ar sail amser a chost, a chafodd wyth o geisiadau eu dal yn ôl. Ni chafodd amser/cost ymdrin â cheisiadau ei fesur, ond yn achos pedwar cais, roedd angen gwneud llai o waith i baratoi'r ymateb, neu nid oedd angen gwneud dim gwaith, oherwydd bod y wybodaeth ar gael yn gyhoeddus ar wefan y Cynulliad.

Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth yn ôl categori (Mis Ebrill i fis Medi 2013)

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth yn ôl nifer (Mis Ionawr i fis Medi 2013)

Nifer	Ionawr – Mawrth 2013	Ebrill – Medi 2013	Cyfanswm hyd yma 2013
Cyfanswm ceisiadau	26	20	46
Ceisiadau gafodd eu dal yn ôl	1	8	9
Dim gwybodaeth wedi'i chadw	0	0	0
Eithriadau ar sail amser / cost	0	0	0

**Datblygiad proffesiynol parhaus ar gyfer Aelodau'r Cynulliad a staff cymorth
Aelodau'r Cynulliad – enghreifftiau o raglenni**

Craffu Ariannol

Roedd Aelodau, Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad a staff y Comisiwn wedi cymryd rhan ym modiwl cyntaf yr hyfforddiant craffu ariannol a ddarparwyd gan CIPFA ar y cyd â'r Gwasanaeth Ymchwil. Cyflwynwyd yr hyfforddiant i grwpiau pleidiau ac roedd yn cwmpasu meysydd fel gwerth am arian a chraffu ar y gyllideb. Bydd y ddau fodiwl nesaf yn cael eu cyflwyno drwy Bwyllgorau'r Cynulliad yn y flwyddyn newydd.

Hawliau'r Plentyn

Ar y cyd ag Achub y Plant ac Arsyllfa Cymru, cafodd Aelodau o'r Pwyllgor Plant a Phobl Ifanc hyfforddiant i wella eu gallu i brif-ffrydio materion hawliau plant trwy eu holl waith. Roedd hyn yn sesiwn ddilynol i sesiwn a drefnwyd yn flaenorol ar gyfer Pwyllgor hwnnw a'r Pwyllgor Cyllid.

Cyfathrebu

Roedd y rhai a oedd yn bresennol ar y cwrs hyfforddi cyfryngau wedi dysgu sut i wneud y gorau o fanteision defnyddio cyfryngau cymdeithasol i hyrwyddo ymgysylltiad gyda'r Cynulliad a gwleidyddiaeth. Yn dilyn ymarfer caffael diweddar, gallwn nawr ddarparu cyrsiau pellach, ac mae'r cynnig nawr yn cynnwys strategaethau cyfryngau a rheoli materion.

Mae nifer o staff cymorth wedi cymryd rhan mewn cwrs ysgrifennu effeithiol, sy'n anelu at gynyddu eglurder ac ansawdd gwaith ysgrifenedig.

Datblygiad proffesiynol parhaus ar gyfer Cadeiryddion Pwyllgorau

Yn dilyn yr adolygiad diweddar o Bwyllgorau'r Cynulliad, rydym nawr yn datblygu rhaglen datblygiad proffesiynol ar gyfer Cadeiryddion Pwyllgorau. Yn seiliedig ar y disgrifiad rôl ar gyfer Cadeiryddion, y cytunwyd arno gan y Pwyllgor Busnes ar ddechrau'r Cynulliad hwn, bydd y rhaglen yn edrych ar

AC(4)2013(18) Papur 4 Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

wella effaith a pherfformiad cadeiryddion. Ar hyn o bryd, mae opsiynau yn cael eu treialu gyda dau o gadeiryddion.

Biliau'r Cynulliad – dosbarth meistr gwelliannau

Ar y cyd â'r Cwnsler Seneddol Daniel Greenberg, Gwasanaethau Cyfreithiol a Chlercod y Pwyllgorau Polisi a Deddfwriaeth, cyflwynwyd dosbarth meistr gwelliannau i Aelodau a staff cymorth grŵp y Ceidwadwyr. Rhoddodd y sesiwn gyfle i'r cyfranogwyr ystyried gwahanol fathau o welliannau a sut y gellid eu defnyddio i gyflawni gwahanol ddibenion. Cafwyd adborth da iawn ar y sesiwn ac mae ar gael i bob grŵp a Phwyllgor os ydynt yn dymuno manteisio ar y cyfle hwn.

Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl

Cafodd staff sy'n gweithio mewn swyddfa etholaethol yn ne Cymru hyfforddiant a oedd yn anelu at roi sgiliau ymarferol er mwyn ymdrin yn rhesymegol ac yn effeithiol â chwsmeriaid neu staff anodd. Clywodd y cyfranogwyr sut y gallent gynghori a gweithredu mewn amgylchiadau penodol a sut orau i gefnogi etholwyr ar y cyd ag asiantaethau eraill.

Gwersi Cymraeg

Mae llawer o Aelodau a staff cymorth yn parhau i ddysgu Cymraeg mewn dosbarthiadau a thrwy hyfforddiant unigol. Mae'r tîm datblygu proffesiynol hefyd wedi trefnu i Aelodau a staff cymorth fynychu hyfforddiant preswyl ac, yn fuan, bydd yn cyflwyno cwrs gloywi iaith ar gyfer y rhai sy'n dymuno cynyddu eu hyder o ran defnyddio'r Gymraeg yn ysgrifenedig yn y gweithle. Mae pecyn o adnoddau, gan gynnwys cyfleoedd ar-lein ac e-ddysgu, yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd a bydd ar gael yn eang yn y flwyddyn newydd.

Hyfforddiant rheoli ac arwain

Mae'r rhaglen hon wedi'i hanelu at staff cymorth ac mae'n caniatáu i gyfranogwyr ystyried eu harddulliau arwain eu hunain ac yn eu galluogi i gynllunio eu datblygiad drwy fod yn fwy hunan-ymwybodol a thrwy ystyried rôl y rheolwr.

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

Mae'r rhaglen wedi'i hachredu drwy'r Sefydliad Rheolaeth Siartredig (CMI) ac fe'i cyflwynir ar Lefel 5 a Lefel 7. Bydd yn rhedeg dros gyfnod o 8 mis, sy'n cynnwys tri modiwl ag achrediad dewisol drwy gwblhau dau aseiniad.

Cynulliad Cenedlaethol: Cwestiynau Omnibws Tachwedd 2013
Mesur ymwybyddiaeth ac ymgysylltiad y cyhoedd

Dangosydd perfformiad allweddol: Ymgysylltu

Llwyddiant = cynnydd mewn gweithgarwch bob blwyddyn ar y rhan fwyaf o ddangosyddion yn C1.

C1. Pa un o'r canlynol ydych chi wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn ddiwethaf o ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru?

- Gwyllo dadl neu bwyllgor ar y teledu neu ar-lein
- Darllen, clywed neu wyllo eitemau newyddion am y Cynulliad
- Ymweld â'r Cynulliad – naill ai ym Mae Caerdydd, neu yn ein swyddfa yng Ngogledd Cymru.
- Bod ar daith o amgylch adeilad y Cynulliad ym Mae Caerdydd.
- Cwrdd ag Aelod Cynulliad
- Ymweld â gwefan y Cynulliad neu wedi gweld gwybodaeth am y Cynulliad ar Facebook neu Twitter
- Bod i ddigwyddiad yn adeilad y Cynulliad ym Mae Caerdydd
- Mynychu dadl neu sesiwn pwyllgor yn y Cynulliad neu mewn lleoliad arall yng Nghymru
- Creu neu lofnodi deiseb i'r Cynulliad
- Arall – nodwch beth ydyw
- Dim un o'r uchod

Dangosydd perfformiad allweddol: Dealltwriaeth ymysg y cyhoedd am rôl a gwaith y Cynulliad Cenedlaethol

Llwyddiant = cynnydd yn y ganran o atebion cywir yn C3. (Mae C2 yn gweithredu fel cwestiwn cydbwysu yn erbyn pobl yn dyfalu'r ateb cywir ar hap, h.y. a yw pobl yn gwybod cymaint ag y maent yn credu eu bod nhw?)

C2. Faint, os o gwbl, ydych chi'n ei ddeall am rôl Cynulliad Cenedlaethol Cymru?

Llawer iawn, cryn dipyn, dim byd mawr, dim byd o gwbl

C3. Dywedwch wrthyf os ydych yn credu bod y datganiadau canlynol yn wir neu'n anwir, neu os nad ydych yn gwybod.

- Yr un peth yw Llywodraeth Cymru a'r Cynulliad Cenedlaethol
- Mae gan y Cynulliad Cenedlaethol bwerau i wneud cyfreithiau ar rai materion
- Gall y Cynulliad Cenedlaethol amrywio'r dreth incwm
- Mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn gyfrifol am amddiffyn a diogelwch cenedlaethol.

C4. Faint o Aelodau Cynulliad, sy'n cael eu hethol i gynrychioli pobl Cymru, sy'n bresennol yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru?

C5. I ba raddau ydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiadau canlynol am y Cynulliad Cenedlaethol?

Cytuno'n gryf – Tueddu i gytuno – Ddim yn cytuno nac yn anghytuno – Tueddu i anghytuno – Anghytuno'n gryf

- Mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn effeithiol yn ei rôl o ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif
- Mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn annog y cyhoedd i gyfrannu mewn democratiaeth
- Mae gwaith y Cynulliad Cenedlaethol yn bwysig i bobl Cymru.
- Mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn trafod ac yn gwneud penderfyniadau am faterion sy'n bwysig i mi
- Pe bawn i eisiau rhoi fy marn ar fater sy'n cael ei ystyried yn y Cynulliad Cenedlaethol, byddwn yn gwybod sut i wneud hynny.

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

- Dydw i ddim yn hollol glir am y gwahaniaeth rhwng Llywodraeth Cymru a'r Cynulliad Cenedlaethol.

Sylw mawr i Fusnes y Cynulliad yn y cyfryngau ers mis Mai 2013

Mai:

- [Un o bwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol yn galw am gosbau llymach am dorri Cod Ymddygiad yr Aelodau](#)
- [Llywodraeth Cymru wedi drysu rhwng proses wleidyddol a phroses ddeddfwriaethol mewn perthynas â rheoliadau'r dreth gyngor, yn ôl un o bwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol](#)
- [Un o bwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol yn galw am ddatganoli mwy o bwerau dros drafnidiaeth gyhoeddus](#)
- [Y Cynulliad Cenedlaethol i drafod y pryderon iechyd ynghylch hyrwyddo diodydd llawn caffein i blant a phobl ifanc](#)

Mehafin:

- [Diffygion ym mhrosesau Llywodraeth Cymru yn arwain at wastraffu mwy na £1 miliwn ar westy gwag – yn ôl un o bwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol](#)
- [Ymdriniaeth Llywodraeth Cymru o AWEMA yn arwydd o ddiffygion rheoli grantiau – yn ôl un o Bwyllgorau'r Cynulliad](#)
- [Un o Bwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol yn dod i'r casgliad fod achosion o diabetes wedi cyrraedd lefel 'epidemig' yng Nghymru](#)

Gorffennaf

- [Dylai'r system addasiadau yn y cartref ganolbwyntio ar y person – geiriau Pwyllgor yn y Cynulliad Cenedlaethol](#)

Awst:

- [Rhaid i Lywodraeth Cymru gryfhau seilwaith economaidd gogledd Cymru, yn ôl un o bwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol](#)

Tachwedd:

- [Nid yw cyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru yn cyd-fynd â'i blaenoriaethau hi, meddai un o Bwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol](#)

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

- [Un o Bwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol yn datgan bod angen cynllun clir ar entrepreneuriaid ifanc i ganfod eu ffordd drwy fyd cymhleth busnes.](#)

Digwyddiadau ac ymweliadau rhyngwladol, gan gynnwys ymweliadau diplomyddol

Dyddiad	manylion
<i>15 Ebrill</i>	Rosemary Butler AC, y Llywydd , yn mynychu ail gyfarfod Pwyllgor Sefydlog CALRE yn Fenis. Roedd y cyfarfod yn gyfle i drafod rheolaeth rhwydwaith a rhaglen CALRE, yn ogystal ag ystyried rôl y Cynulliad yn y dyfodol mewn grwpiau gwaith, yn edrych ar feysydd o ddiddordeb strategol a blaenoriaethau fel e-ddemocratiaeth a Rhyw a Chydraddoldeb .
<i>27 Mai – 1 Mehefin</i>	Antoinette Sandbach AC yn cynrychioli'r Cynulliad ym mhedwaredd Seminar Seneddol ar hugain y Gymanwlad yn Singapore*.
<i>29 Mai</i>	Peter Black AC yn mynd i gyfarfod Gweithgor CALRE ynghylch e-ddemocratiaeth a gafodd ei gynnal yn Senedd Andalucia yn Sevilla.
<i>17 Mehefin</i>	Joyce Watson AC yn cynrychioli'r Cynulliad yng nghyfarfod Pwyllgor yr Amgylchedd a Chymdeithasol y Cynulliad Seneddol Prydeinig–Gwyddelig ynghylch ei ymchwiliad presennol i fasnachu mewn pobl a gynhaliwyd yn Nulyn.
<i>24 Mehefin</i>	Lindsay Whittle AC yn cynrychioli'r Cynulliad yng nghyfarfod pwyllgor Materion Economaidd y Cynulliad Seneddol Prydeinig–Gwyddelig yn Nulyn.
<i>8 Gorffennaf</i>	Lindsay Whittle AC yn cynrychioli'r Cynulliad yng nghyfarfod pwyllgor Ewropeaidd y Cynulliad Seneddol Prydeinig–Gwyddelig yn Nulyn.
<i>9 Gorffennaf</i>	Asiant Cyffredinol Québec, Stéphane Paquet, yn ymweld â'r Cynulliad ac yn cwrdd â'r Llywydd
<i>11 Gorffennaf</i>	Shan Morgan, Dirprwy Gynrychiolydd Parhaol y DU i'r UE, yn ymweld â'r Cynulliad ar gyfer cyfres o gyfarfodydd, gan gynnwys cyfarfod gyda Chadeiryddion Pwyllgorau'r

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

	Cynulliad.
<i>30 Gorffennaf - 6 Awst</i>	Joyce Watson AC yn cymryd rhan yn seminar ôl-etholiad y BIMR yn St Helena*
<i>28 Awst - 5 Medi 2013</i>	Cadeirydd y Gangen Joyce Watson AC, Simon Thomas AC ac Ann Jones AC yn cynrychioli Cangen Cymru o'r CPA yn 59 ^{fed} Gynhadledd Seneddol y Gymanwlad* (CPC) yn Johannesburg, De Affrica. Roedd Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad Adrian Crompton hefyd yn bresennol yn y gynhadledd i gymryd rhan yng nghyfarfod Cymdeithas y Clercod (SOCATT)
<i>20-22 Hydref 2012</i>	David Melding AC, y Dirprwy Lywydd, William Powell AC, Joyce Watson AC, Lindsay Whittle AC a Darren Millar AC yn bresennol yn 47 ^{fed} cyfarfod Llawn Cynulliad Seneddol Prydain ac Iwerddon a gynhaliwyd yn Llundain.

*Mae adroddiadau cynhwysfawr o holl weithgareddau Cangen Cymru o'r CPA i'w gweld [yma](#)

Ymweliadau Llysgenhadol

Cynhaliodd y Llywydd yr ymweliadau diplomyddol hyn i Fae Caerdydd yn ddiweddar. Yn ystod yr ymweliadau, rhoddodd drosolwg o'r Cynulliad a'i waith, a thrafododd bwysigrwydd hyrwyddo Cymru a democratiaeth Cymru ar lwyfan y byd a rôl gadarnhaol cysylltiadau diplomyddol i gyflawni hyn.

- 17 Mehefin – Ei Hardderchowgrwydd Ms **Laetitia van den assum**, llysgennad yr **Iseldiroedd** i'r DU
- 12 Medi – Ei Ardderchowgrwydd Mr **Andris Teikmanis**, llysgennad **Latfia** i'r DU
- 1 Hydref – Ei Hardderchowgrwydd Mrs **Asta Skaisgiryte Liauškiene** llysgennad **Lithwania** i'r DU

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

- 8 Hydref – Ei Ardderchowgrwydd Mr **Konstantin Dimitrov**, llysgennad **Bwlgaria** i'r DU
- 10 Hydref – Ei Ardderchowgrwydd Mr **Jovan Donev**, llysgennad **Macedonia** i'r DU
- 25 Hydref – Ei Ardderchowgrwydd Mr **Dominik Furgler**, llysgennad y **Swistir** i'r DU.
- 6 Tachwedd – Ei Ardderchowgrwydd Mr **Matthew Barzun**, llysgennad **Unol Daleithiau America** i'r DU.

Prosiectau a adolygwyd gan y Bwrdd Buddsoddi

Cynnig	Diben
Menywod mewn Bywyd Cyhoeddus	Annog menywod i wneud ceisiadau am benodiadau cyhoeddus a rolau eraill mewn bywyd cyhoeddus a allai, yn ei dro, arwain at well cynrychiolaeth gan fenywod mewn gwleidyddiaeth.
Prosiect y wefan / Sharepoint	Cyflwyno system rheoli cynnwys newydd ar gyfer y wefan (mae'r system bresennol yn dod i ben ym mis Medi 2014) a darparu amgylchedd a llwyfan ar gyfer rheoli gwybodaeth yn effeithiol ar draws y Cynulliad.
Prosiect diweddarau'r Senedd: Cam 3	Gwneud nifer o newidiadau i'r seilwaith i wella ymhellach y systemau busnes a'r cyfleusterau i ymwelwyr yn y Senedd. Mewn un achos, mae hyn yn golygu cychwyn astudiaeth dichonoldeb a chwmpasu i'r posibilrwydd o gael system newydd yn lle Medialon.
Cyfieithu peirianyddol	Ymrwymo adnoddau i ddatblygu achos busnes. Nod yr Achos Busnes yw rhoi'r wybodaeth sydd ei angen i'r Comisiwn, er mwyn penderfynu ar y ffordd orau o ddarparu system cyfieithu peirianyddol gwell, i fodloni ei rwymedigaethau o dan y Cynllun Ieithoedd Swyddogol.
Prosiect Teleffoni 1 –	Ar hyn o bryd, mae Atos yn darparu gwasanaeth teleffoni llinell sefydlog wedi'i reoli'n llawn drwy'r contract Merlin. Defnyddir PSBA (Cydgasglu Band Eang y Sector Cyhoeddus) i ddarparu cytundeb ar gyfer y gwasanaeth teleffoni ar ran Merlin, a ategir gan SECL (Siemens Communications Limited Enterprise). Ni all y darpariaeth hon barhau ar ôl i'r Comisiwn dynnu allan o'r contract Merlin. Felly, mae angen fframwaith cytundebol newydd ar gyfer gwasanaethau teleffoni cyn 31 Gorffennaf 2014.
Gwella'r llif gwaith	Mae'r Bwrdd wedi ymrwymo i Gam 1 a 2 yn ystod 2013–

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

Cynnig	Diben
darlledu	<p>14 a Cham 3 yn 2014–15:</p> <p>Cam 1 – Senedd.tv newydd</p> <p>Cam 2 – System isdeitlo newydd</p> <p>Cam 3 – Archif ddigidol</p> <p>Bydd y prosiect yn arwain at welliannau yn y meysydd canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sut y caiff trafodion byw a thrafodion o'r archif, a fideos eraill, eu dangos ar y rhyngwrwyd; • Sut y gall gwybodaeth am drafodion byw a thrafodion o'r archif gael ei dangos a'i dosbarthu gyda'r cyfryngau wedi'u ffrydio ar nifer o lwyfannau; • Sut y gellir creu metadata yn y ffynhonnell, a sut y gellir ei gysylltu a'i ddosbarthu â'r cyfryngau wedi'u ffrydio. • Sut y gellir aildddefnyddio metadata ar draws nifer o systemau; • Sut y gellir dod o hyd i glipiau a gwybodaeth yn hawdd, a sut y gellir eu haildddefnyddio a'u hailbwrpasu; • Sut mae'r recordiad clyweledol o drafodion y Cynulliad yn cael ei storio a'i adalw.
Ymgysylltu â phobl ifanc	<ul style="list-style-type: none"> • Bydd y prosiect hwn yn ystyried sut i wella ein gwasanaethau ymgysylltu â phobl ifanc er mwyn sicrhau bod plant a phobl ifanc yn gallu deall gwaith y Cynulliad a chymryd rhan yn ei waith, er mwyn adeiladu democratiaeth fywiog yng Nghymru a fydd yn gweddu i'r dyfodol.

**GWYBODAETH A RYDDHAWYD YN DILYN CEISIADAU RHYDDID GWYBODAETH
Ebrill – Medi 2013**

Daeth 12 o geisiadau am wybodaeth i law yn ystod y cyfnod Ebrill – Medi 2013. Mae'r categorïau yn ymwneud â natur y cais

Aelodau'r Cynulliad

- Hyfedredd Aelodau'r Cynulliad yn yr iaith Gymraeg. Dim gwybodaeth wedi'i chadw

Technoleg gwybodaeth

- Manylion am negeseuon e-bost a anfonwyd o restrau dosbarthu'r pleidiau Dim gwybodaeth wedi'i chadw
- Mynediad i dudalennau Wikipedia ar draws y rhwydwaith x 2

Pwyllgorau

- Dogfennau a ddaliwyd yn ôl a gafodd eu cyflwyno fel tystiolaeth i'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus (River Lodge, Llangollen)

Ystadau / Cyfleusterau

- Costau adnewyddu yn Nhŷ Hywel x 2
- Arian a dderbyniwyd yn sgîl ffilmio Dr Who

Y Bwrdd Taliadau

- Y Bwrdd Taliadau a'i gysylltiadau â Swyddfa Archwilio Cymru

Comisiwn y Cynulliad

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

- Manylion am gontractau sero awr
- Nifer yr ymweliadau gan ysgolion a grwpiau cymunedol
- Manylion am bolisiau yswiriant a thaliadau

GWYBODAETH A DDALIWYD YN ÔL YN DILYN CEISIADAU RHYDDID GWYBODAETH

Ebrill – Medi 2013

Derbyniwyd 8 cais am wybodaeth yn ystod y cyfnod Ebrill – Medi 2013, a nodir yr eithriad perthnasol isod.

Aelodau'r Cynulliad

- Cyflogi staff cefnogi x 2 (Adran 40 – Gwybodaeth bersonol)
- Gwariant ar dacsis gan ACau (a staff y Comisiwn) (Adran 21 – eisoes yn hygyrch drwy ddulliau eraill) *(Hefyd yn ymwneud â chategori Comisiwn y Cynulliad)*

Pwyllgorau

- Cyngor cyfreithiol a roddwyd mewn perthynas â Bil Aelod (Adran 42 – Braint broffesiynol gyfreithiol)
- Gohebiaeth ar ddeiseb (Gwahardd yr Arfer o Ddal Swyddi fel Cynghorydd ac fel Aelod Cynulliad ar yr un Pryd) (Adran 42 – Braint broffesiynol gyfreithiol)

Y Bwrdd Taliadau

- Y Bwrdd Taliadau (Adran 22 – golwg ar gyhoeddi)
- Bwrdd Taliadau (Adran 22 – golwg ar gyhoeddi ac adran 36 – cynnal materion cyhoeddus yn effeithiol)

AC(4)2013(18) Papur 4
Adroddiad Uchafbwyntiau i'r Comisiwn

- Bwrdd Taliadau (a pholisïau Adnoddau Dynol mewnol). (Adran 22 – golwg ar gyhoeddi) *(Yn ymwneud â chategori Comisiwn y Cynulliad hefyd)*

Comisiwn y Cynulliad

Gweler ceisiadau 'Aelodau'r Cynulliad' a 'Bwrdd Taliadau' uchod